

Hugo Blanco

Jag såg blod i Pucallpa – En skildring från bondekampen i Peru februari 1989

Översättning: Gunilla Berglund, Maria Sundvall.

Presentation av författaren

Hugo Blanco föddes 1934 i Cusco i Peru. Han var med och organiserade böndernas kamp för jord i dalarna La Convención och Lares i slutet av 50-talet och början av 60-talet. Han fängslades 1963 och dömdes flera år senare till 25 års fängelse. Det var en internationell kampanj av bland annat Amnesty International som räddade honom från dödsstraff.

Han frigavs 1970 och utvisades året därefter till Mexiko. Så småningom hamnade han i Chile, där han i sista stund lyckades rädda sig undan Pinochets kupp till svenska ambassaden, och till landsflykt i Sverige.

Redan 1975 försökte han återvända till Peru när en ny militärregering gav amnesti. Året därpå utvisades han på nytt i samband med en våg av folkliga protester mot prishöjningar.

1978 gavs det amnesti inför valet till den konstituerande församlingen och Hugo Blanco åkte hem. Sedan han stött protester mot prishöjningar, utvisades han på nytt och kom åter till Sverige. Någon månad senare valdes han in i konstituerande församlingen och fick återvända. Den vänsterfront han då representerade, FOCEP, fick 400 000 röster i de valen.

Hugo Blanco var parlamentsledamot fram till 1985. Idag arbetar han åter med bonderörelsen, som nationell organisationssekreterare i bondefacket CCP. Dessutom är han medlem i PUM, Förenade mariateguistiska partiet. Partiet har tagit sitt namn efter en legendarisk vänsterledare i Peru, José Carlos Mariátegui som var en av förgrundsgestalterna i socialistpartiet i början av 30-talet. PUM ingår också i vänsterfronten "Förenade vänstern" tillsammans med bland annat kommunistpartiet.

Presentation

I tystnaden som rådde i min cell, under två veckors isolering utan att kunna läsa eller skriva, kom tankarna på vad som hade hänt helt oordnat.

De stördes också av olika saker som skedde men framför allt av alla känslor som kom över mig. Där föddes idén att skriva den här broschyren och här är den nu, oordnad på samma sätt som mina minnen och känslor i fångenskap. Jag har ansträngt mig för att bevara den fruktbara ensamhetens kvaliteter från fångelset, jag har inte lyckats. Hur som helst: Här är broschyren.

Det som berättas här skedde i ett av Perus departement, Ucayali, där Pucallpa är huvudstad.

Där genomfördes en fast och välordnad bondestrejk med syfte att förhindra transporten av livsmedel till städerna. Under strejken genomfördes också en demonstration i Pucallpa som polisen besvarade med en brutal massaker. Efter den arresterades jag, fördes till Lima, återfördes till Pucallpa och frigavs därefter tack vare den starka internationella solidariteten.

Djungeln

— Vem åker till Ucayali?

Jag räckte genast upp min hand. Det gjorde jag inte bara för kampens skull, utan också därför att jag tycker om djungeln, jag tycker mycket om den.

Det är klart att den inte är som bergen. Jag kommer själv från bergen och när jag är där är jag som ytterligare ett halmstrå, ytterligare en klippa, ytterligare en vindpust, en regndroppe, en frostig kyla: jag vet inte om jag är en del av bergen eller bergen en del av mig. Därför går det inte att säga att jag tycker om dem. Jag är helt enkelt bergen.

Med djungeln är det annorlunda. Djungeln tycker jag mycket om, jag älskar den. Jag vet att det finns de som kallar den ”det gröna helvetet” och jag vet att de har rätt. När djungeln vill det, kan den verkligen vara ett helvete och ett fasansfullt sådant. Men mot mig har den alltid velat vara ett paradiset och vilket paradiset! I bergen, vid kusten och på andra ställen är landskapet tvådimensionellt eller i varje fall nästan tvådimensionellt. Hur brant det än är ser man bara ytor! Så är det inte i djungeln. Där omger dig växterna och djuren helt och hållet i alla tre dimensionerna. De finns under dig, över dig och på alla sidor om dig. Där är små plantor, som den fina orkidén som tittar ned på dig från okända höjder. Där är slingerväxter, som de fulländade lianerna, med sina intensivt röda blommor, som är så användbara för att fästa ihop pålarna i husen. Där är buskar, som palosanten, med sin vackra rosa kon, som helt förlikat sig med myrorna som bor i den och som kan förtära en människa med samma rena samvete som den förtär en annan insekt. Där är de enorma månghundraåriga träden, vilka rymmer så mycket mystisk kraft, att de kan bota dödliga sjukdomar — som kinaträdet som botar malaria —, men du kan också bli fruktansvärt sjuk bara genom att sitta under dem.

Där finns de alla, synliga eller osynliga; nära eller långt ifrån varandra eller förintande varandra. Vår bror skalbaggen (i så många vackra former); vår syster ormen (så fin! så elegant och så majestätisk!); våra syskon paddorna (vilka sångare!); våra systrar spindlarna, som suger blodet ur myggorna med samma entusiasm som myggorna suger blodet ur oss; våra bröder papegojorna, de små och de stora; våra bröder aporna, hackspettarna, tukanerna, tapirena, jaguarerna, vildsvinen och många andra djur, med namn som ibland går att översätta, ibland ej.

Det är allt detta som yankees och deras medbrottslingar håller på att ta död på! Det är allt detta de vill ersätta med ett månlandskap! De dödar spindeln och tukanen, orkidén och de enorma träden. De säger att det är för att använda virket. Därför ser man i Pucallpa de väldiga liken av träd som fällt och klyvts av gnisslande sågar.

Jag ber dig, i vår syster ormens, vår broder grodans, vår broder skalbaggens namn, i trädens och plantornas och fjärlarnas namn att du hjälper oss att överleva, att du hjälper oss att stoppa mordet på Amazonasdjungeln.

Bondestrejk

Peru befinner just nu mitt i en mardröm. På några månader har priserna stigit 200 procent, 500 procent, 1 000 procent. Det finns människor som tagit livet av sig. Andra har utfört rån och mitt under rånet brustit i gråt och sagt, att de inte är några brottslingar utan bara vill kunna ge sina barn mat. Det `ranns redan tidigare familjer som på kvällen bara drack te med bröd, nu har ilar de varken te eller bröd. I andra hem har man slutat äta frukost. Många sjuka måste resignera och inse att de kommer att dö, eftersom pengarna inte räcker till mediciner. Ett stort antal barn har slutat i skolan, inte bara för att pengarna inte räcker till skolböckerna, utan

också för att redan sexåriga barn måste arbeta för att bidra till familjens försörjning.

En av de mest drabbade grupperna är bönderna, som inte längre kan köpa salt, som inte längre kan hålla sina barn i skolan, som inte längre kan köpa tändstickor, som inte längre kan resa till stan eller andra byar, om det är för långt för att gå.

Därför beslöt bönderna, som är organiserade i bondefacket CCP (Confederación campesina del Perú), att de skulle använda sig av en kampmetod som aldrig tidigare prövats i nationell skala: den obegränsade bondestrejken. En sådan strejk innebär att landsvägarna blockeras för att förhindra livsmedelstransporter till städer och byar.

Först bestämde sig de tre departementen i öster, i Amazonasdjungeln (Loreto, San Martin och Ucayali), att inleda en sådan strejk 25 januari. Därefter anslöt sig Cusco, ett departement i bergen, och sedan Puno som ligger på ungefär 4.000 meters höjd över havet. Dessutom planerades mindre omfattande aktioner i Apurimac, Huancavelica, Camanadalen, Santadalen, Santiago de Chuco med flera.

Ett av departementen i Amazonasdjungeln är Ucayali, dit jag skickades som nationell ledare för CCP.

I det departementet finns organisationerna FECADU (Federación Departamental de Campesinos de Ucayali), som organiserar bönder vilka flyttat till området för flera eller några generationer sedan, och FECONAU (Federación de Comunidades Nativas de Ucayali), som organiserar urbefolkningen i området, vilken bott där så länge det funnits människor i Peru.

Det de krävde var: Att deras produkter skulle återfå samma prisnivå som tidigare i förhållande till de produkter som säljs i stan. Att staten skulle betala den skuld till bönderna, som den hade ackumulerat sedan september. Staten har monopol på uppköp av ris, majsfoder för höns och hirs. I ett land med en sådan galopperande inflation som Peru är det kriminellt att försena betalningen en enda vecka, särskilt när det handlar om så fattiga människor som bönderna.

De krävde också att den statliga jordbruksbanken skulle sänka sina räntor, vilka hade stigit hejdlöst. Dessutom fanns det mindre omfattande krav, som att staten skulle ordna förråd för jordbruksprodukterna nära odlingarna, så att bönderna skulle slippa transporter till huvudstaden. Att jordbruksbanken skulle skicka runt representanter i departementet. Att biljettpriserna på buss och båt skulle sänkas. Att staten skulle underhålla vägar, skolor, sjukstugor och så vidare.

Ett annat viktigt krav som urbefolkningen hade var att få ägandebevis för sin mark. Det verkar otroligt, men nu tvingas den befolkning som alltid har bott där, sedan långt innan Kristoffer Columbus mormor föddes, att be den nuvarande regeringen, arvtagarna till de europeiska invasionsmakterna, om rätten till sin jord för att kunna existera.

Dircote

Det är namnet på den fruktade ”Avdelningen för bekämpande av terrorism” inom polisen. Medan en person, som anklagas för mord eller vilken annan kriminell handling som helst, kan hållas i förvar ett dygn utan häktningsorder, kan en person som misstänks för narkotikabrott eller terrorism hållas i två veckor. ”För att undersökningarna skall kunna göras grundligt” säger de, men i Peru vet vi, att det är till för att torterarna skall kunna arbeta i lugn och ro, utan brådska.

En ganska stor del av säkerhetspolisens resurser och personal går till Dircote.

I Dircotes lokal i Lima finns det rader med enmansceller. Fångarna får inte prata med varandra, men ibland när fångarna inte betraktas som särskilt viktiga händer det att samtal tillåts.

Jag har många gånger under mitt liv varit i säkerhetspolisens händer och jag vet hurdana deras fängelser är. Därför blev jag förvånad, när jag i cellen såg en skumgummibit som liknade en madrass. Kunde det vara så att polisen börjat se fångarna som människor? Jag frågade en polis och han såg som sin uppgift att lugna mig. Han förklarade att Röda Korset hade skänkt madrasserna till fängelset.

En särskild statlig avdelning har ansvaret för maten. Dem ser man aldrig till. Det är de fängslades familjer som förser fångarna med mat. Av den maten tar vakterna det mesta och det bästa. Det är endast en mindre del som kommer fram och den skall delas av alla fångarna. Det är nämligen många som aldrig får mat från några anhöriga. Antingen för att de inte har någon släkt i Lima, eller för att de anhöriga — med rätta — är för rädda, eller för att de helt enkelt inte vet något om vad som hänt.

Tortyr

Att på natten höra de torterades skrik.

Skräckens regnbåge.

Symfonin som inte ens Hitler kunde komponera.

Det gnisslande ljudet när en järnbit dras mot en konservburk men hundra gånger starkare, uttryckt i grymhet, intensitet och varaktighet.

Det tränger in i dig, inte bara genom öronen utan genom fingertopparna och tårna och det gör ont i hela nervsystemet. Du skälver.

Högre toner värre än lägre. Lägre toner värre än högre. Känna den dödliga skammen av att inte vara en av de torterade.

Känna ännu mer skam för att tillhöra den mänskliga arten. Gråta i tysthet för att man så intensivt önskar att man vore en schakal, en huggorm, en groda eller vilket annat djur som helst, som bara dödar för att få föda. Man önskar att man vore ett djur som aldrig torterar.

Jag har sett en man förändras när kvällen närmade sig. En kandidat till nattens tortyr. Det var en snarast gladlynt, lugn och vänlig person. Men när himlen började mörkna började han förändras. Han började svettas och andas häftigare, ögonen stod på skaft som om de skulle ramla ur ögonhålorna, armar och ben skakade fruktansvärt, färgerna försvann från ansiktet som blev fullständigt likblekt. ”... Kommer de att hämta mig i natt?...”

Jag kände att det var skamligt att människor kunde gå lugnt och leende på gatorna i centrala Lima, trots att de visste detta. För visst vet de, både i Lima och i resten av världen. Därför kände jag skam att tillhöra denna art. I min dårskap tänkte jag fortfarande hoppfullt, att om jag kunde komma ut på gatorna och gå fram till en människa, skulle det räcka om jag satte mina fingertoppar mot den andres fingertoppar, för att han skulle förstå och känna den ångest som de torterade upplever, och det skulle få honom att ägna resten av sitt liv åt att få stopp på tortyren. Men det är inte så, folk vet och ändå går de lugna och leende på världens gator. Det är ju det att vi är MÄNNISKOR.

— Du har sett att när det blir natt kommer de för att tvinga ut några av oss. Sedan föser de oss med förbundna ögon in i en bil. Sedan kör de flera varv runt sta'n och säger att de är på väg

till en militärförläggning. Sedan stannar de bilen och man hör röster som skriker: ”Halt! Vem där?” Sådant som brukar höras på en militärförläggning. Men i själva verket för de oss tillbaka hit, som du förstår när du hör skriken.

— Och hur är tortyren? — Jag tänkte att jag skulle bli fri långt före honom och började därför det varken nedskrivna eller inspelade reportaget med min medfånge.

— Det är inte de allra värsta formerna här, de som utövas på militärförläggningar, som att köra in en påle i analkanalen eller i vagina, dra bort naglarna eller liknande. Här används bara normala tortyrmeter, sådana som fängelsedoktorn inte alls behöver lägga märke till. Han kan fortfarande hävda att du inte utsatts för tortyr. En av dessa är ”hängningen”, som nu kallas för ”hampan”: de bakbinder händerna på ryggen och lyfter upp dig med ett rep, det känns som om dina armar skulle gå sönder. Som om inte detta skulle vara tillräckligt, hänger sig polisen i dina ben.

— En annan metod är ”ubåten” som numera kallas ”vattenposten”: de bakbinder armarna och lägger dig på rygg på en bänk, huvudet hänger över kanten ner i vattenposten. De håller på tills du nästan drunknar, då tar de upp dig, de upprepar detta många gånger. En nyhet i denna tortyrmeter är att de håller i lite fettlösande syra i vattnet för att förstöra din syn, dina lungor och magen. De håller bara i lite syra, så att det inte ska märkas i läkarundersökningen. Den tredje metoden är de elektriska stötarna på könsorganen. För att göra dem värre blöter de först ned dig.

— Vilket är enligt din uppfattning syftet med tortyren?

— Att skrämja dig, demoralisera dig och få dig att prata, få dig att säga det de vill. Så får de helt oskyldiga människor att erkänna vad som helst på vilket sätt som helst.

— Och om du beklagar dig inför din advokat?

— Då blir det ännu värre. Eftersom de enligt lagen kan hålla dig två veckor, låter de dig betala dyrt för klagomålen.

— Vad tror du att man kan göra åt den här saken utanför fängelset?

— Det vet jag inte, men något måste man göra, inte bara för att försvara oss politiska fångar. I första hand gäller det att försvara vanliga människor som, liksom vi, är oskyldiga till terrorism, men som dessutom aldrig ens har haft något med politik att göra. Kanske kommittéerna för mänskliga rättigheter borde bilda en särskild kommission mot tortyren i Dircote. Även parlamentsledamöterna från vänsterpartierna borde komma hit oftare och intressera sig mer för våra öden. Jag är ingen expert på mänskliga rättigheter, men jag vet att något måste göras. Det verkar som om samhället redan accepterat tortyren som en användbar metod. Det gäller både i Peru och utomlands. Eftersom det är så föreslår jag något, som man skulle kunna kalla våra ”minimikrav”: att man använder hampan utan att någon hänger sig i ens ben. När det gäller vattenposten borde man återgå till vatten utan syra. Till sist, att man ger oss elektriska stötar utan att först blöta ner oss och inte på könsorganen.

Övre Ucayali

Vad härligt att färdas på dessa floder breda som hav! Jag vet att det inte är hela Amazonas utan bara en av dess två delar, men ändå är det fantastiskt. Vilken skillnad jämfört med de skummande floderna i bergen! Det är en annorlunda skönhet, lugnare men också mer hotfull. Vad underbara solnedgångarna i floden är! Medan jag åkte på floden njöt jag av att se ut över djungeln, som är så full av liv, som i sig inrymmer så många födslar och strider, så mycket liv

och död bland växter och djur. Något av allt detta, som säkert inte är möjligt att förmedla, överfördes till oss i de symfonier vi hörde.

På stranden såg vi en peruansk flagga flamma och vi rodde in till den. Runt om stod man, kvinnor och barn. När vi kommit närmare kunde vi urskilja röster: "Leve bondestrejken! Leve bondefacket i Ucayali! Leve CCP!"

Vi närmade oss det ställe där vi skulle gå iland. Det bestod av några trappsteg i jorden i den branta flodkanten. Eftersom jag inte är van vid att ta mig fram med båt i djungeln fick jag hjälp av mina kamrater under de väntandes ovationer och applåder.

Det var människor från ungefär åtta byar, med i genomsnitt 80 personer från varje, som samlats. Det fanns både stora och små grupper.

Övre Ucayali är namnet på floden ovanför Ucayalis huvudstad Pucallpa. Nedre Ucayali är den del av floden som fortsätter ut från staden.

Varje flagga betydde en strejkkommitté. Det fanns tiotals sådana flaggor längs övre och nedre Ucayali.

Vanligtvis höll strejkkommittéerna till nära någon by, där husen på avstånd såg ut som enorma myggor, eftersom de byggts på höga socklar som skydd mot översvämningar.

När det var dags att äta bildades långa köer vid strejkköket. Där serverades maten i kalebasser eller i stora blad. Den bestod av en ätlig maniokrot, som heter *yuca*, och kokta bananer, någon sorts fisk, från de små benrika till *dorado*, som tycks vara benfri, eller *paiche*, som kan bli större än en människa. En annan vanlig maträtt är *pijuayo*, en kokt palmfrukt. Den vanligaste drycken var *masato*, en ölliknande dryck som bryggs på *yuca* enligt urbefolkningens traditioner. Förr brukade de använda saliv för att få den att jäsa. Det verkar som om bergsbefolkningens fördomar mot detta jäsmedel har gjort att det nu kommit helt ur bruk.

Strejkkommittéernas uppgift var att avbryta mattransporterna på floden till Pucallpa. De styrde in båtarna till stranden och lastade av. "Vi förvarar detta till strejken är slut", sade de till båtförarna.

Ibland stannade jag vid någon post för att äta och ibland för att sova. Hela tiden njöt jag oerhört av att dela kampen med djungelfolket.

Råttan

I Pucallpa var min cell tre meter lång och en meter bred. Golvet var som vanligt av cement. Man fick sova direkt på det. Jag kan sova utan madrass och utan filt, men inte utan kudde. När jag sover utomhus på landet, brukar jag lägga en sten under huvudet och så kan jag sova lugnt. Eftersom det inte fanns någon sten i cellen, fick jag ta till nödlösningen att använda mina sandaler och ögonbindeln som kudde.

Jag såg med förvåning att cellen hade egen latrin. De var mer avancerade här än i Lima.

Eftersom det regnade häftigt och vattnet kom in genom dörren, lade jag mig så långt från den jag kunde. Sedan fick jag lov att ändra uppfattning och plats, eftersom det rann vatten från grancellen genom den borte väggen. Så jag blev tvungen att ligga så nära latrinen som möjligt.

När jag skulle somna på kvällen, förstod jag att det inte var någon fördel att ha egen latrin. Den var nämligen ett rättbo. Råttan verkade tycka att cellen var hennes och jag en inkräktare. Hon gick omkring majestätiskt i hela området som för att visa att det var "hennes" mark.

Det som oroade mig var att när jag somnat, skulle säkert råttan börja äta upp remmarna på mina sandaler, och eftersom de i allra högsta grad liknar mitt öra, kunde ju råttan ta fel och fortsätta med det.

Lyckligtvis blev det inte så, utan vi levde rätt fridfullt samman, råttan, jag, kackerlackorna, myggorna, myrorna och gräshopporna. Därför är det faktiskt lite överdrivet att säga att jag var helt isolerad.

Nedre Ucayali

Till nedre Ucayali kom jag först när kampen redan utvecklats långt och människor lärt sig mycket av den.

Den viktigaste lärdomen är skillnaden mellan en tidsbestämd, kortare strejk på en, två eller tre dagar och en tidsobegränsad strejk.

Bönderna i Ucayali hade tidigare genomfört kortare, tidsbegränsade strejker. Då hade bönderna längs floden hindrat all båttrafik, såväl trafiken till Pucallpa som därifrån. Såväl lastbåtarna som personbåtarna. Man drog slutsatsen att under en tidsobegränsad strejk måste man göra på ett annat sätt: Persontrafik till och från Pucallpa förbjöds inte, eftersom det bara skulle ha lett till många problem för bönderna själva. Inte heller hindrades varutransporter från Pucallpa, eftersom det inte var meningsfullt att bönderna skulle bli utan nödvändiga varor. Det enda som förbjöds var livsmedelstransporter till Pucallpa. Med denna åtgärd, som störde det normala livet i området, ville man trycka på de lokala myndigheterna så att de skulle tillgodose böndernas krav.

Alla bönder i ett område deltog under de kortare tidsbegränsade strejkerna. Man förstod att det var omöjligt under en längre strejk, eftersom det kunde äventyra hela jordbruksproduktionen. Vissa arbeten måste genomföras, om man inte skulle riskera årsskörden. För att lösa detta gjorde man upp scheman, där några områden i taget strejkade medan andra skötte jordbruket. Därefter bytte man arbetsuppgifter. De som tidigare strejkat började arbeta och vice versa.

En annan viktig erfarenhet var att nya grupper, som tidigare inte ens varit organiserade, nu deltog i kampen. På många ställen saknades organisation, och där leddes strejken ibland av personer, som visserligen var demokratiskt valda, men som samtidigt var uppknutna till den statliga apparaten.

I mina tal betonade jag följande:

”Den hungerpolitik som vi just nu upplever kommer inte att sluta med den här regeringen. Alla delar av den härskande klassen är överens om denna politik. De som starkast försvarar den är storkapitalisterna och det är de som styr. Om regeringspartiet APRA vinner valet igen 1990 fortsätter hungerpolitiken. Om ultrahögern vinner valet blir svälten ännu värre. Och om vänstern skulle vinna valet, blir det statskupp som i Chile och även då kommer de att kunna fortsätta samma hungerpolitik. Det är på det här sättet, eftersom storkapitalet bestämmer över det nuvarande regeringspartiet, över ultrahögern och till och med över militären.”

”Betyder det att det inte längre finns hopp för de fattiga? Nej, absolut inte. Hoppet finns i att vi fattiga själva bygger vår egen makt. Det som kallas folkmakten. Det är den som ni släppt loss i denna strejk. I detta ögonblick ger regeringens lokala representanter, prefekten och subprefekten, order om att livsmedel skall transporteras till Pucallpa. Sker detta? NEJ! De direktiv som följs är de som kommer från den organiserade bonderörelsen! Den säger att inga

livsmedel skall föras in i Pucallpa och därför kommer ingen *yuca* och inga bananer heller dit. Vilken auktoritet har regeringen nu över människorna i djungeln i öster? INGEN ALLS! Den enda auktoriteten är den organiserade bonderörelsen! Det är det som är bondemakt. Det är den makten vi bör odla med mycket känsla, som om den vore ett träd, vattna den så att den växer och blir stark och okuvlig. Så kan denna bondemakt växa samman med arbetarmakten, med tjänstemannamakten, med alla de fattigas makt i hela Peru och tillsammans utgör de folkmakten. Och när denna makt vuxit sig tillräckligt stark kommer den att styra, inte bara under strejken utan för all framtid.”

”En nödvändig del av denna folkmakten är självförsvaret. Det behövs inte bara bondeförsvaret utan folkförsvaret, eftersom vi vet att till slut kommer de rika att använda kulorna som argument och vi måste lära oss att försvara oss.”

Det sista bekräftades långt tidigare än jag hade tänkt mig.

Kvinnorna

Kvinnorna hade en mycket viktig roll i kampen.

I enlighet med deras traditionella roll var det de som organiserade matlagning och bespisning både i den centrala lokalen i Pucallpa och ute vid de olika strejkposterna.

Trots detta utmärkte de sig också som viktiga styrkor ute i kampen. Det steg fram kvinnor som vågade tala för bönderna på massmöten, som framträdde inför massmedia och som många gånger ställde sig i täten då förtrycket kom.

Efter hand som kampen gick framåt, blev kvinnornas roll allt tydligare.

På några ställen, som i Nuevo San Juan i övre Ucayali, lyckades de få männen att delta i matlagning och bespisning. Man måste förstå att i en sådan miljö, med ett så kraftigt kvinnoförtryck, var det en oerhörd seger.

Bland dem som försvann vid massakern, fanns också några kvinnor.

Landsvägen

- Så stor den här boskapsranchen är! Hur många kor har de?

- 12 000.

- Vem äger stället?

- Det gör president Alan Garcia, men naturligtvis figurerar han inte officiellt som ägare.

- Jaså, så presidenten har direkta intressen här i Ucayali.

- Ja, inte bara det, han har också rätt att skövla ett stort område skog, och så äger han en stor såg.

Att blockera landsvägen var svårare än att blockera floden. När man passerat Pucallpa är det en lång bit av huvudvägen, som helt oväntat inte längre är omgiven av skog utan av kalhyggen. Där var det naturligtvis inte så lätt att blockera med träd, medan det däremot var mycket lätt för förtryckarna att riva ned vägspärrarna med sina maskiner. Jag har sett vägblockader i bergen, där man bara välter några stenblock från klipporna ovanför och så räcker det med det. Eller vid kusten, där man bygger barrikader med träd och jordhögar och sedan stannar kvar för att bevaka dem. Om man gjorde så här i djungeln, skulle polisen bara komma och meja ner folk och sedan ta bort barrikaderna med sina effektiva maskiner.

Försök att blockera landsvägar hade gjorts tidigare, men förhindrats av förtrycket. Svårast hade det varit med huvudvägen, medan man däremot lyckats blockera småvägarnas utfarter.

— Därför, kamrat, har vi nu bestämt oss för att blockera vägen dagtid och med oss själva som barrikader.

- Och om polisen kommer?

- Om det kommer några få poliser stoppar vi dem. Om det blir ett stort polispådrag drar vi oss tillbaka. I alla fall är det symboliskt viktigt att under några timmar kunna stoppa trafiken. Massmedia kanske kommer dit och dessutom är det en påtryckning för att få de lokala myndigheterna att inleda en dialog med oss.

- När ska detta ske?

- I övermorgon klockan åtta på morgonen kommer bönderna från hela regionen att samlas.

När den dagen kom, var det fantastiskt att se hur allt fler välordnade bondekolonner samlades, som små floder som rann ihop och tillsammans blev stora Ucayali. Varje grupp hade sin egen peruanska flagga och en banderoll med sina krav.

Den mänskliga floden började röra sig mot huvudvägen och stannade sedan på denna. Trafiken hejdades. Jag bad kamraterna att få stå i frontlinjen för att vara den som polisen först skulle få syn på och komma till tals med, eftersom jag redan är känd (som vi säger här, jag är ”redan bränd”). Och vi borde inte utan anledning riskera den lokala strejkkommittén. blev också så. Radio och TV kom dit och vi berättade om våra krav och om nödvändigheten att diskutera dem. Polisen kom först i en liten grupp och vi stoppade dem. Efter sju timmar kom en stor grupp, som bestod av den antisubversiva polisstyrkan tillsammans med armén. De sade till mig, att om vi inte flyttade oss och lät trafiken cirkulera, skulle de ingripa. Jag talade med strejkkommittén och de beslöt, att vi skulle låta trafiken komma igång genom att öppna kolonnerna. Men vi stod kvar i välordnade led vid sidan och ropade ”leve strejken”. Det tyckte inte polisen om, utan de började provocera genom att gå igenom de strejkandes väskor. Vi förmodade att provokationerna skulle bli allt värre och brutalare och beslöt oss därför för att dra oss tillbaka, samtidigt som vi fortsatte att ropa ”leve strejken”. Vi samlades till ett snabbt möte vid en liten väg längre bort och beslöt att alla skulle återvända till sina baser.

En grupp bönder var tvungna att passera nära det ställe, där vi nyss blockerat vägen, för att åka med de väntande lastbilarna tillbaka. Polisen som var upprörd över att de inte fått någon anledning att ingripa, sköt luftskott för att skrämja bönderna. De sköt håll i de peruanska flaggorna och de tvingade bönderna att komma ner från flaken en och en. Därefter sprayade de tårgas i ögonen på dem och stoppade krut i näsborrarna. Polisen fortsatte till strejkkommitténs matplats och slängde tårgasbomber i maten. Sedan förföljde de några av oss, när vi drog oss tillbaka längs småvägar och sköt efter oss.

Det var bara förspelet till vad som komma skulle.

Ledarna

En viktig roll för att föra kampen framåt spelades av ledarna på alla nivåer: från FECADU och FECONAU till de lokala byledarna.

De hade hela tiden kontakt med medlemmarna, centraliserade informationen och på grundval av detta beslöt de enhälligt om nästa steg i strejken.

De använde hela tiden demokratiska metoder, särskilt när det gällde viktiga beslut och i

förhandlingarna med myndigheterna.

De ansträngde sig också hela tiden att hålla alla informerade om strejkläget via lokalradion (som i princip var mycket välvilligt inställd).

Och de klarade förhandlingarna med myndigheterna mycket bra.

De ger sig ut i naturen, tidpunkten spelar ingen roll, de ger sig ut som om det vore en utflykt med sina pilbågar. När de ser något ätbart djur skjuter de det. De passerar sina odlingar och om de ser att något behöver göras, ordnar de det och tar kanske också med sig något ätbart hem.

Urinvånarna

Perus presidenter, särskilt Belaunde och andra människor som tankar som han, brukar tala om djungeln som om den inte vore bebodd. Detta är uttryck för en mördande girighet, rasism och miljöförstörande idioti. Det de vill är att så snabbt som möjligt förstöra djungeln genom skogsskövling och sedan odla upp stora plantager på kalhyggena eller använda dem till boskapsuppfödning. Efter några års intensivt djungelregn förvandlar erosionen jordarna till ökenområden.

Deras uppfattning uttrycker bara storföretagens, särskilt de nordamerikanska bolagens, intressen. Det är de som vinner mest på plundringen av Amazonas.

Det är lögn att djungeln är obebodd. Den är bebodd sedan urminnes tider, sedan långt före inkatiden, av tiotals folkgrupper.

Dessa folkgrupper känner verkligen till djungelns alla hemligheter. De vet vad de kan leva av och vad de kan använda för att kureras. De har bidragit med mycket kunskap, som nu används på andra håll, till exempel kunskapen om att maniokrotten är ätbar och om att kinin botar malaria.

Dessa kunniga folk vet hur de skall leva som en del av Amazonasdjungeln. De vet hur de skall leva i den utan att förstöra den.

De odlar inte upp stora plantager som tar död på den näringsrika djungeljorden, utan de odlar jorden på samma sätt som djungeln naturligt växer. De odlar plantor av helt olika storlek och med olika växtcykler tillsammans. Man kan se ett enormt avokadoträd med en *calabaz* som klättrar runt dess stam. Man kan se majs växa tillsammans med bönor och papayaträd.

De här folken ses som lata av dem som totalt eller delvis sugits upp av konsumtionssamhället, av dem som "vet" att det centrala i livet är att producera och konsumera.

För länge sedan hörde jag en berättelse, som enligt berättaren skulle visa hur "lata" och hur motsträviga till utveckling djungelfolken är.

Det var i La Convención-dalen under storgodsägartiden. En av godsägarna behövde hjälp för att röja en bit mark. Han tänkte, och med all rätt, att en djungelinvånare i sin egen miljö är starkare än en bergsinvånare som nyss eller för flera generationer sedan kommit till dalen. Därför kallade han på en *machiguenga* och sade till honom: "Om du röjer det här området ger jag dig en jaktkniv". Urinvånaren gjorde arbetet så snabbt att jordägaren verkligen blev glatt överraskad. Efter att ha överlämnat kniven, sade han till urinvånaren att han skulle få en till, om han röjde ett område som bara var en fjärdedel av det förras yta. Urinvånaren tittade förvånat på honom och sade: "Men jag har ju bara en högerhand". Och så gick han därifrån. Han ville inte "utvecklas", han ville bara leva.

Urinvånarna har starkt påverkat även de nya invånarna i djungeln. Det var de som visste hur man skulle bygga husen på socklar, för att de inte skulle förstöras av översvämningar. Genom att se på dem lärde de andra sig att äta *palmito* (de inte ännu utspruckna bladen på en palm), manioken, *pijuayo* (kokta palmfrukter). Av dem lärde man sig också att göra den typiska djungeldrycken *masato*. De visste hur man skulle ta sig fram med båt på djungelfloderna, och de visste också vilka plantor man kunde använda som läkemedel.

”Civilisationen” har skadat dem mycket. Den har tagit jorden ifrån dem, den har jagat dem som djur och den har plundrat den djungel de lever i och av. Den har integrerat dem i konsumtionssamhället och tvingat dem att anamma en religion och seder som inte är deras.

Ändå gör de fortfarande motstånd, de talar fortfarande sina språk, spelar sin musik, gör sitt konsthantverk.

I Ucayali nära Pucallpa bor *shipibos* och *conibos*. Båda folkgrupperna ingår nu i FECONAU. Denna organisation har tillsammans med FECADU utgjort motorer i bondestrejken. Därför spred *shipibos'* och *conibos'* folkdräkter och trummor glädje under strejken.

Väpnat rån

Institutet för stöd och utveckling i Ucayali fungerade i praktiken som lokal för FECADU och FECONAU.

Jag antog att de hade lämnat mig ensam i en cell. Jag tog av mig huvan och det visade sig vara sant.

Från möteslokalen, där jag givit en kort kommentar till polisens massaker, gick jag upp för att vila på det övernattningsrum jag delade med tre andra kamrater. I det ögonblicket var jag ensam i rummet och jag låste det inifrån.

Efter ungefär en halv timme hörde jag skott och skrik utanför. Jag antog att huset kanske höll på att stormas av polisen.

Efter ytterligare en kvart hördes kraftiga slag på dörren. Eftersom jag förstod att de kunde slå sönder den, öppnade jag. Jag drogs ut ur rummet med sparkar och slag av en polisman med målat ansikte. Andra poliser anslöt sig i korridoren, en del med huvor och andra med målade ansikten. Även av dem blev jag sparkad och slagen. Bland alla oförsämdheter de sade, var ”Varför dog du inte i Quillabamba, hund?” och ”Vi skall mörda dig!”.

De fortsatte att slå och sparka mig i korridorerna och i trapporna, och ute i trädgården vräkte de omkull mig och slet sönder min skjorta, stal mina pengar och allt annat jag hade. De sparkade mig hårt i höjd med levern. De gav mig förstås inte tillbaka det de tagit. Det var som vilket simpelt väpnat rån som helst. Enda skillnaden var att det utfördes av poliser som kan göra det ostraffat.

Därefter reste de mig upp, virade in mitt huvud i en bit av en banderoll och tvingade mig att gå. Jag kände att de förde mig till ett fordon. Jag fick ligga på magen med ansiktet mot golvet och de satte sina fötter ovanpå mig.

Efter en stunds resa märkte jag att vi stannade. Man tvingade mig under sparkar och slag att gå ur fordonet. Efter att ha gått ett stycke, drog de ner mina byxor och en polis ropade till en annan: ”Krossa åtminstone testiklarna på honom!”. En annan sade: ”Det här är sista gången vi tillfångatar dig levande, nästa gång dödar vi dig!”. Man tvingade mig med slag att falla på knä med händerna bakom nacken. Under tiden fortsatte skymfningarna och slagen. När jag av ut-

mattning stödde mig på hämlarna, slog de ännu mer. Efter en stund reste de mig och förde mig till en annan plats, fortfarande med bindel för ögonen. Jag hörde gnisslet av dörrar som låstes och steg som avlägsnade sig.

Domstolsväsendet

Man pratar om betydelsen av att domstolväsendet är oberoende av den politiska makten i samhället. I Peru är det verkligen inte så. Vi kan se på mitt fall: Efter några dagar kom två av de verkliga hjärnorna bakom massakern till Pucallpa. Den dåvarande premiärministern, och numera dessutom inrikesminister, Armando Villanueva och den dåvarande statssekreteraren i inrikesdepartementet, nuvarande ”presidentminister”, och chef för de halvmilitära grupperna, Agustín Mantilla. De avvisade kritiken mot myndigheterna som beordrat massakern; en kritik som fanns även inom deras eget parti. De bestämde att jag skulle utpekas som den mest skyldige och åtalas för terrorism.

Från första stund krävde min advokat, att jag skulle få genomgå läkarundersökning. Ändå uppsköt man det, för att blåmärkena skulle hinna försvinna. Och när undersökningen väl gjordes, ”såg inte” läkaren de märken som ändå fanns kvar.

Åklagaren i Ucayali, Cesar Obando Lora, skrev under ett förhörsprotokoll, där det påstods att man hittat dynamit, krut och stubin hos mig. Men i inrikesministeriets officiella uttalande sades ingenting om dynamit, utan där talades i stället om en pistol. Denna nämndes i sin tur överhuvudtaget inte i förhörsprotokollet, vilket ändå undertecknats av en hel rad polischefer som arbetar under inrikesministeriet och för all information tillbaka till det.

Den tidpunkt som anges i förhörsprotokollet är tidpunkten då jag arresterades, men det är omöjligt att veta när de upprättade protokollet. Först hörde vi bara rykten om att det överhuvudtaget existerade ett protokoll, och först efter tio dagar fick jag och min advokat se det.

De förde mig till Lima för att jag skulle dömas där. När jag där befanns vara oskyldig, gjorde man ytterligare ett avsteg från rättvisan: man förde mig tillbaka till Pucallpa för att jag skulle dömas av åklagaren, som hade ”hittat” dynamiten, för samma brott som jag redan frikänts från. Naturligtvis gjorde jag motstånd för att slippa bli kidnappad och när man ändå tvingade mig tillbaka till Pucallpa, inledde jag en hungerstrejk och vägrade skriva på något som helst papper för att inte delta i deras fars.

Åklagaren i Lima frågade mig, om åklagaren i Ucayali var närvarande, då jag arresterades, eftersom han daterat förhörsprotokollet just till den tidpunkten. Jag blev tvungen att svara, att om han hade varit där, måste han ha varit en av männen med huva som slog mig.

Ett av skälen till att jag satte mig emot att föras tillbaka till Pucallpa var, att man dagen innan i TV gjort en stor nyhet av att det på ett torg i staden hittats en mördad tjuv med ett plakat bredvid sig. Texten lød: ”Så här kommer också Hugo Blanco som förråt bönderna att mördas”, undertecknat Sendero Luminoso. För oss var det helt klart. Sendero Luminoso undertecknar aldrig så utan använder istället namnet 'Perus Kommunistiska Parti'. Det var klart att det var de halvmilitära grupperna under Agustín Mantillas ledning som ville döda mig.

För en tid sedan mördade dessa dödsskvadroner vänsterborgmästaren i Huancayo, och lät det även då se ut som ett attentat av Sendero. Och samma dag som jag fördes till Lima, mördades gruvarbetarledaren Saul Cantoral och hans följeslagerska, kvinnokämpen Consuelo García. Även då gav man Sendero skulden. Det stod fullständigt klart att de tänkte göra samma sak med mig.

Som tur var lyckades jag bli fri — tack vare att mina advokater, Lizandro Leveau Pezo, Julio Falconí och Nelida Tincopa, agerade så modigt, tack vare den breda solidariteten och tack vare att jag vägrade delta i deras falska spel.

Det här betyder inte att jag är helt fri. Ett åtal för att ”ha stört den allmänna ordningen” och ett annat för att ha ”stört kommunikationerna” hänger fortfarande som hot över mitt huvud. Det är brukligt att myndigheterna fördröjer sådana åtal, så att de sedan vid lämpligt tillfälle kan bura in mig igen när de vill hindra någon av mina legala aktiviteter. De använder då de gamla åtalen som förevändning. Därför ber jag den internationella solidariteten att kräva att åtalet läggs ned.

Jag måste ändå tillstå att det även finns anställda inom domstolsväsendet, som följer lagen så som den är skriven och går emot den politiska maktens vilja. Just för att de är undantag är de så hedervärda. Så är fallet med åklagaren Carlos Escobar Pineda som agerade i fallet med de försvunna i Ayacucho och berättade sanningen om förtrycket för opinionen i Europa.

Jag avslutar detta kapitel på samma sätt som jag avslutade mitt uttalande i fängelseförhören: 'Jag hoppas att den dagen kommer då peruanska domstolar slutar att sätta offren, de som överlevt massakrerna, på de anklagades bänk och istället anklagar hjärnorna bakom massakrerna, sådana man som general Noel (tidigare militärchef i Ayacucho), Agustín Mantilla och regeringens representant i Ucayali”.

Solidaritet

Utan tvekan är jag idag fri tack vare den starka inhemska och internationella solidariteten.

Först till solidariteten i Peru:

I Pucallpa, där massakern skedde, blev reaktionen omedelbar. Två folkliga organisationer enades i ett ”Regionalt kampkommando för folket i Ucayali”, där alla departementets folkliga organisationer ingick: bönder, arbetare, tjänstemän, köpmän, chaufförer med flera. De utlyste en 48-timmars strejk 15 och 16 februari, som en protest mot massakern. Man krävde att de försvunna skulle komma tillbaka med livet i behåll, att de skyldiga skulle straffas, att den lokale regeringsrepresentanten skulle avgå (vilket de också fick igenom) och frihet för mig, som då var den ende som fortfarande hölls fängslad.

Området lamslogs helt av strejken. Det fanns inte någon bil, motorcykel eller cykel i rörelse. Ingen affär eller kiosk var öppen. Inga gatuförsäljare syntes och marknaderna var stängda.

Det berättas att man genomförde ett enormt protesttåg genom staden och att människor var mycket upprörda. Slogorden var ”Leve de modiga bönderna ” och ”Död åt de fega poliserna”. Det sägs att man inte såg några poliser på gatorna. Protesttåget avslutades med ett massmöte där nationella, politiska ledare talade.

En annan viktig solidaritetsyttring var bondestrejken i Cusco.

Många organisationer och personer protesterade. Särskilt märkbar var ”Förenade vänsterns” protest.

Till slut vill jag berätta om den solidaritet jag fick från mitt eget parti, PUM (Förenade maria-teguistiska partiet). Jag vill särskilt nämna följande kamraters insats: Javier Diez Canseco, Andrés Luna, Ricardo Letts, Henri Rondinel, Juan Rojas och Alberto Quintanilla. Jag nämner de redan kända ledarna, eftersom det vore att ange de andra om jag offentliggjorde deras namn.

Och nu till den internationella solidariteten:

Sverige: Min 11-åriga dotters skola i Orminge, utanför Stockholm och min 6-åriga sons dagis gjorde mycket för min frigivning. De samlade in namn på protestlistor och demonstrerade varje dag utanför peruanska ambassaden. Långsbroskolan i Långshyttan i södra Dalarna, där en av klasserna är brevvänner med min dotters klass, gjorde också mycket. I Sverige protesterade även LO, många LO-förbund som Lantarbetarförbundet, Gruvarbetarförbundet, Kommunal etc, liksom TCO och många olika föreningar. Dessutom uttryckte utrikesministern sin oro och representanter för samtliga riksdagspartier skickade protestbrev.

Amnesty International satte igång sitt nätverk för blyxtaktioner över hela världen.

Spanien: Inte bara ”Kommittén för mänskliga rättigheter i Peru” utan även den fackliga centralorganisationen Arbetarkommissionerna uttalade sig.

Det höjdes många solidaritetsröster i **Italien, Tyskland, Frankrike, Sovjetunionen, Belgien, Schweiz** och så vidare. I **USA** uttryckte Ted Kennedy sin oro.

I Latinamerika utmärkte sig **Brasilien**, där PT (Arbetarpartiet) gick i spetsen, **Kuba**, vänsterfronten FMLN i **El Salvador, Mexico, Chile, Colombia** och **Ecuador**.

Den organiserade bonderörelsen höjde sin röst i flera olika länder: Kuba, Brasilien, Mexico, Ecuador, Sovjetunionen och Chile.

Världsrörelsen Fjärde Internationalens aktioner i olika länder var viktiga.

Kanske fanns det också många andra solidaritetsyttringar som jag inte vet om. Det jag med säkerhet vet är att jag, än en gång, har solidariteten att tacka för min frihet. Jag erkänner att jag hela tiden hade ett blint förtroende för denna solidaritet. Hur skulle jag kunna annat, när jag har den att tacka för mitt liv då jag kom undan dödsstraffet på sextioalet; när jag har den att tacka för min frihet den gången jag hade dömts till 25 års fängelse; när jag har den att tacka för att jag åter kan leva i Peru efter mina tre exiler.

Det är bara några av de saker jag har solidariteten att tacka för. Därför är det inte konstigt att jag har förtroende för dess styrka. Att jag litar på att solidariteten skall kunna stoppa det förtryck mitt folk idag utstår.

Det finns några skandalösa fall som till exempel Porfirio Suni, bondeledare från Puno-departementet. Han var en viktig ledare då bondekommunerna återerövrade sin jord. Han sitter sedan ett år i fängelse, liksom jag anklagad för terrorism. Han har torterats. Den internationella solidariteten behövs för att befria denne viktige bondeledare från bondefederationen i Puno.

Ett annat viktigt fall för den internationella solidariteten är familjerna till de åtta mördade bönderna i Pucallpa: Edwin Soria, Emigdio Córdova, Armando Romayna, Clayton Romayna, Juan Huasnato, Luis Palomino, Juan Guzmán och Gilardo Jacsapallpa.

Vi skall heller inte glömma de 18 försvunna i samma stad: Juan Sajami, Anatolio Vidal, Agustín Rios, Vicente Navarro, Roger Dahua, Roger Rodriguez, Maria Tihuay, William Juárez, Gaspar Jipa, Guillermo Ipushima, Genoveva Dávila, José Sangama, Jorge Pacaya, Eriberto Fernandez, Elvira Ojanama, Santos Panduro, Agustín García och Manuel Pacaya.

Kanske måste deras barn sluta i skolan.

Till slut, fallet Humberto Ahuanari. Han sårades i samma massaker och fick sedan sitt ben amputerat.

9 februari

8 döda, 18 försvunna. Många sårade, bland dem en som fick benet amputerat.

Det var först och främst polisens specialstyrkor (Dirección de Operativos Especiales= DOES) som utförde massakern. Den organiserades av chefen för de halvmilitära grupperna, Agustín Mantilla. Därför uppträdde polismännen iklädda huvor eller med målade ansikten, för att ingen skulle känna igen dem och veta att de tillhör de halvmilitära grupperna. De tränas av nordamerikaner, israeler och afrikaner. De kommer från ett område där det genomförts många massakrer på bönder: Ayacucho.

---o---

Det var en grå morgon, men människorna var glada. De två föregående dagarna hade man förhandlat med de lokala myndigheterna och man hade nått vissa framsteg. Naturligtvis återstod det viktigaste problemet att lösa, nämligen prissättningen på jordbruksprodukter. Detta måste lösas med myndigheter på nationell nivå.

Under förhandlingarna hade man meddelat den lokale regeringsrepresentanten om planerna för en demonstration och ett möte 9 februari. Han sade, i allas närvaro, att det inte skulle bli några problem, och att han gav tillstånd till demonstrationen och mötet. Det skriftliga tillståndet skulle kunna hämtas samma dag som demonstrationen, 9 februari.

De olika grupperna av bönder och urinvånare började anlända. Man sade åt dem att samlas på en av huvudgatorna, där demonstrationen skulle starta.

Tidigare hade bönderna frågat, om de skulle ta med sig sina arbetsredskap, som det är brukligt vid bondemöten. Demonstrationsledningen svarade, att det var bäst att lämna dem hemma, eftersom det kunde ses som en provokation. Istället rekommenderades de att ta med sig egna jordbruksprodukter, som till exempel en bananstock eller maniokrötter. Det skedde också.

Jag blev skickad till Yarinacocha, en plats nära sjön fem kilometer från sta'n, där flera byar, främst från urinvånarområdena, skulle samlas inför demonstrationen och mötet.

Jag tyckte mycket om min uppgift. Vi gick framåt med shipiba-kvinnor i typiska dräkter i täten. Därefter följde en grupp shipibamusikanter, som spelade bastrumma, trumma och flöjt. Människor var mycket glada. På vägen mötte vi några personer, som sade att polisen sköt mot bönderna. Vi trodde dem inte, utan tänkte att de var fientligt inställda och ville skrämma oss. Det kunde väl inte vara möjligt att man sköt människor under en laglig demonstration.

Vi fortsatte att gå och tänkte att vi skulle komma fram cirka en timme för sent till samlingspunkten.

Innan vi var framme hörde vi skott.

Vi kom in på gatan. Vi såg en mängd bönder och urinvånare med arga och upprörda ansiktsuttryck. Ingen besvarade våra frågor. Vi hörde skottlossning. Vi gick en bit och jag såg blod i gräset. Jag förstod. Jag såg blod och benflisor på asfalten. Jag förstod mer. Jag såg en omkullvält polisbil och förstod ännu mer. Jag hörde hundratals munnar skrika ut sin ilska och jag förstod helt och hållet vad som hänt.

Men jag förstod också en annan sak. Att mina bröder var utom sig av ilska och obehäpnade, och på det sättet skulle de kunna bli ett lätt byte för dessa mördare, som törstade efter böndernas blod. Jag försökte tala till dem genom en liten handmegafon. Men megafonen fungerade inte och ingen ville bli lugnad.

Senare fick jag reda på hur skottlossningen börjat. En officer försökte ta den peruanska flaggan från Emigdio Cordova, han lindade den då om sin kropp. Polischefen sköt flera skott från mycket nära håll. Den döende höll hårt om flaggan med de krafter han hade kvar och officeren fullbordade mordet. Därefter gick själve polischefen fram till en annan person som bar peruanska flaggan, och det utspelades en ny scen mycket lik den förra. Jag frågar mig, varför polisofficerarna hyser ett så intensivt hat till den peruanska flaggan.

En av DOES' innovationer i förtrycksmetoderna är att ge de sista mördande slagen med bajonetter. Så gjorde de med Luis Palomino, Juan Guzman och Gilardo Jacsapallpa. När de utfört denna akt, målar de sig i ansiktena med offrens blod.

När jag kom fram till människorna, var de utom sig av ilska och rörde sig fram och tillbaka utan mål. Tills någon sa: "Vi går till torget". Det tyckte jag verkade vara bra. Om vi var mitt på torget, kunde ju ingen tro att vi skulle attackera någon polisstation eller någon privatägd lokal. Där skulle vi kunna ha ett möte, och jag skulle kunna tala om hur vi skulle ta oss därifrån. Jag stödde alltså idén: "Vi går till torget!".

En av ledarna kom fram till mig och sade: "Är du tokig. Du är alltför lätt att känna igen. De kommer att mörda dig." Jag svarade: "Vad vill du då? Ska jag tillåta att alla dessa människor slaktas?". Han svarade mig inte, men efter det vek han inte en millimeter från min sida.

Vi sprang till torget. Jag hörde skott avlossas och rop på hjälp. Det fanns ingen tid att se efter.

Vi kom fram. "Äntligen", tänkte jag. Människorna trängdes vid foten av ett stort monument, en kamrat höjde peruanska flaggan och vi började alla sjunga nationalsången. Jag andades lugnt. Det var som vilken formell ceremoni som helst. Ingen kunde tro att vi skulle attackera någonting. När hymnen var slut skulle jag ta till orda och lugna människorna.

Rätt var det var hörde jag skott. Jag såg tre personer ramla ihop vid min sida. Jag vet inte om de var döda eller särade. Vi slängde oss på marken. Skotten kom från två håll. Jag förstod att våra motståndare var fega mördarband. Vi utnyttjade ett kort uppehåll i skottlossningen och rusade in på en liten gata, där vi inte nåddes av några skott.

Jag ropade till människor, att de skulle komma till lokalen, där jag tänkte lugna dem. Det hade jag ingenting för. De återvände till torget! Jag har aldrig sett så våghalsiga människor förr. Jag har aldrig tidigare sett en sådan frånvaro av skräck inför döden. Bland tiotals förbannade röster kunde jag urskilja vad somliga sade: "Mördare!", "Ynkryggar!", "Mörda oss allihopa då!"

Jag trodde aldrig att jag skulle uppleva så mycket samlat mod, vid ett och samma tillfälle. Om de handlar så, när de möter fega, väpnade mördarband och själva är helt obeväpnade, hur skall det då inte bli när dessa mina bröder är beväpnade?

Nu förstår jag verkligen, ännu mer än tidigare, att segern blir vår.

PUKA ALLPA RÖD JORD.